

Užimtumo tarnyba: darbo rinkos atsparumą palaiko sezoninės tendencijos

Šalies ekonomikos aktyvumas, mažėjęs du ketvirčius iš eilės, didelio neigiamo poveikio darbo rinkai realiai neturi. Nors fiksuojama mažiau laisvų darbo vietų, dirbančiųjų skaičius šiuo metu didesnis nei pernai tuo pačiu metu, o registruotas nedarbas – mažesnis.

Gegužės 1 d. Lietuvoje dirbančiųjų buvo 1,45 mln. – tai yra 2,6 tūkst. daugiau nei prieš mėnesį ir 15,8 tūkst. daugiau nei pernai tokiu metu. Daugiau nei pernai dirba transporto ir saugojimo (3,5 proc.), informacijos ir ryšių (3,2 proc.), finansinės ir draudimo (2,5 proc.) veiklos sektoriuose. Beveik nepakitęs darbuotojų skaičius profesinės, mokslinės ir techninės, meninės, pramoginės ir poilsio organizavimo veiklą vykdančiose įmonėse.

Registruotas nedarbas balandį nepadidėjo, gegužės 1 d. siekė 9 proc. Tai – 0,5 proc. mažiau nei prieš metus.

„Darbo rinka rodo atsparumą ir pasižymi aukštu užimtumo lygiu. Visgi ignoruoti makroekonominių įtampų negalime – fiksuojame ir nerimą keliančių signalų, – pabrėžė Užimtumo tarnybos direktorė Inga Balnanosienė. – Matome, kad dalis įmonių jau patiria ar numato artėjantį užsakymų stygių, pristabdė plėtros planus, sulėtino samdos procesus, ieško naujų rinkų ar kitų darbo organizavimo būdų. Darbuotojų atleisti darbdaviai neskuba, tačiau naujų darbo vietų steigimas lėtėja.“

Užimtumo tarnybos duomenimis, daugiau sulėtėjusios ekonomikos ženklų galima išvelgti apdirbamosios gamybos sektoriuje. Čia darbuotojų skaičiaus mažėjimas fiksuojamas jau nuo praėjusių metų liepos. Per šių metų keturis mėnesius dirbančiųjų apdirbamosios gamybos įmonėse susitraukė 4,6 tūkst. arba 2,2 proc.

Apdirbamosios gamybos sektoriaus lėtėjimą atspindi ir įmonėse sumažėję įsidarbinančių Užimtumo tarnybos klientų srautai. Trejus metus iš eilės (2020-2022 m. sausį-balandį) apdirbamosios pramonės sektorius buvo didžiausias darbdavys, tačiau šiais metais jis užleido vietą didmeninės ir mažmeninės prekybos sektoriui. 2021 m. sausį-balandį gamybos įmonės įdarbindavo vidutiniškai 3,1 tūkst. Užimtumo tarnybos klientų per mėnesį. Pernai šis skaičius susitraukė iki 2,5 tūkst., o šiemet dar sumažėjo iki 2,1 tūkst.

Šiuo metu išaugusi sezoninių darbų paklausa palaiko darbo rinkos aktyvumą. Balandį daugiau darbo ieškančių asmenų pradėjo dirbti apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų, žemės ūkio, meninės pramoginės ir poilsio organizavimo veiklos, kasybos ir karjeros eksploatavimo, vandens tiekimo ir nuotekų valymo, elektros, dujų ir garo tiekimo veiklos sektoriuose.

Nepaisant to, ryškėja galimo lėtėjančio darbo neturinčių asmenų grįžimo į darbo rinką

Užimtumo tarnyba: darbo rinkos atsparumą palaiko sezoninės tendencijos

požymiai: balandį bedarbių skaičius tirpo lėčiau nei ankstesniais metais, registruotas nedarbas išliko stabilus, tačiau nesumažėjo, kaip įprasta pavasario viduriui. Ūgtelėjo ilgalaikių bedarbių skaičius, o darbdaviai pateikė mažiau darbo pasiūlymų.

„Dabar tai vertiname ne kaip pavojų, o kaip signalą akyliau stebėti padėtį kai kuriuose sektoriuose bei suaktyvinti darbą ir su darbdaviais, ir su darbo ieškančiais asmenimis“, – teigė I. Balnanosienė.

2023 m. pirmąjį ketvirtį į Užimtumo tarnybą kreipėsi ir bedarbio statusas buvo suteiktas 69,2 tūkst. darbo neturinčių asmenų – 4,2 proc. (3 tūkst.) mažiau nei praėjusiais metais per tą patį laikotarpį.

Užimtumo tarnyboje registruota 44,8 tūkst. laisvų darbo vietų – 46,6 proc. mažiau nei 2022 m. tuo pačiu laikotarpiu, kai aukštą darbo paklausą lėmė aktyvesnė ekonomika ir darbdavių darbo pasiūlymai nuo karo veikslių į Lietuvą pasitraukusiems ukrainiečiams. Palyginti su praėjusių metų pirmuoju ketvirčiu, laisvų darbo vietų registruota mažiau visuose veiklos sektoriuose išskyrus švietimą, kitą aptarnavimo veiklą (tekstilės ir panašių gaminių valymo, kirpyklų ir grožio salonų paslaugos ir kt.), viešąjį valdymą.

Per tris metų mėnesius į darbo rinką sugrįžo 82,4 tūkst. klientų – 7,1 proc. mažiau nei praėjusiais metais tuo pačiu laikotarpiu. Pagal darbo sutartis dirbti pradėjo 49,7 tūkst. asmenų – įsidarbinusių skaičius didėjo 1,2 tūkst. (2,4 proc.), palyginti su praėjusių metų pirmuoju ketvirčiu. Savarankišką veiklą pagal verslo liudijimus pradėjo 24,2 tūkst. Užimtumo tarnyboje registruotų darbo ieškančių asmenų – tai yra 13,5 proc. mažiau nei 2022 metais tuo pačiu laikotarpiu. Integruotis į darbo rinką padedančiose aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse dalyvauti pradėjo 8,4 tūkst. klientų arba 1,4 karto mažiau.

2023 m. I ketv. darbo rinkos apžvalga pateikta [Darbo rinkos tendencijos | Užimtumo tarnyba \(uzt.lt\)](#)

